

MEMÒRIA 2014

ceht

CENTRE D'ESTUDIS HISTÒRICS DE TERRASSA

PRESENTACIÓ

El 2014 ha estat un altre any marcat per la superació de reptes:

- Mantenir les activitats proposades i aprovades a l'assemblea de socis i sòcies.
- Continuar treballant per incrementar la nostra xarxa de persones interessades i de relacions institucionals.
- Preparar el nou programa d'activitats del 2015.

El primer d'ells, dur a terme el programa d'activitats aprovat per l'Assemblea ha estat superat. S'han organitzat les dues activitats principals de l'entitat: la Jornada –sota el títol Amb veus de Dones- i el Cicle de conferències –El moviment veinal a Terrassa durant la transició -, s'ha publicat un nou número de la revista TERME –el 29- i s'ha mantingut activa la nostra presència a la xarxa a través de la pàgina cehterrassa.org, del blog <http://producciocollectiva.wordpress.com> i dels comptes a Facebook i Twitter. Per Sant Jordi el Centre també va participar de la festa de la cultura amb la seva presència a la Plaça Vella.

Tal com s'ha vingut fent els darrers anys hem organitzat activitats conjuntament amb altres entitats i hem estat convidats per altres. La nostra col·laboració amb la delegació a Terrassa d'Òmnium Cultural ha portat a la realització dels cursos "75 anys de l'Exili republicà català". Pel que fa a activitats en col·laboració amb altres organismes i associacions, la xerrada d'orientació vers els estudis universitaris en història i disciplines afins que organitza el PAME al Vapor Universitari; a la fira de publicacions que, cada any, es pot visitar durant la celebració de la "RECERCAT. La jornada de recerca i cultura dels centres d'estudis" que organitza l'Institut Ramon Muntaner a la capitat de la cultura catalana; i a la II Trobada d'entitats d'estudi del Vallès organitzada pel Centre d'Estudis Molletans amb el suport de la CCEPC i l'IRMU, fent una presentació del CEHT.

El segon repte, el d'arribar a un públic divers i interessat en les ciències socials, també ha estat assolit. En relació a l'any anterior TERME continua present a RACO – el repositori Revistes Catalanes amb Accés Obert- on ha tingut 4.184 consultes i continua sent de les revistes locals més consultades ja que es manté en onzè lloc. Durant el seu primer any el nostre lloc cehterrassa.org ha rebut 1.287 visites que de mitjana han vist 2,03 pàgines; son visites. A Facebook s'ha arribat a la xifra de 4.150 amics i a Twitter s'han superat els 300 però el que hem de valorar com a més positiu ha estat que alguns d'aquests nous associats han estat prèviament seguidors de la nostra pàgina.

La participació de membres de l'entitat a diverses comissions municipals es va renovar amb la constitució del darrer Consistori. Continuem formant part de la Comissió del Nomenclàtor, del Consell Municipal de Cultura i de la Junta Municipal de Museus i som membres del jurat que atorga cada dos anys la beca Maria Verger de la Regidoria de Polítiques de Gènere.

Si hem superat el repte de presentar una candidatura i treballar en un programa d'activitats pel 2015 ho sabrem d'aquí un an

CONVENIS I SUBVENCIONS PER ACTIVITATS

Regidoria de Cultura - Cicle de conferències i edició de la revista TERME
Institut Ramon Muntaner - Jornades i Edició de la revista TERME
Fundació Privada Mina d'Aigües de Terrassa - Edició de la revista TERME
mNACTEC - Edició de la revista TERME
Turisme - Edició de la revista TERME
Ajuntament de Terrassa - Revista cicle conferències
Ibers - Edició de la revista TERME

JUNTA DIRECTIVA I CONSELL DE REDACCIÓ TERME

El 17 de febrer del 2014, es va celebrar l'Assemblea General i va haver-hi eleccions per canvi de Junta Directiva. El resultat de la votació dels assistents va ser 27 vots a favor i una abstenció, per la nova Junta. D'aquesta manera la Junta Directiva pel 2014 és:

LA JUNTA DIRECTIVA DEL CEHT

Manel Márquez Berrocal, president
Joan Pérez Ventayol, secretari
Beda Martínez Riera, tesorera
Vocals:
Ana Fernández Álvarez
Marc Ferrer Murillo
Marc Jordi Ferrer Pérez
Pol Julià Pascual
Jose Luís Lacueva Moreno
Lourdes Plans Campderròs
Pere Puig
Pere Roca Fabregat
Mª Teresa Rodríguez Herreras
Joan Soler Jiménez
Marcel Taló Martí

CONSELL REDACCIÓ REVISTA TERME

Joan Pérez Ventayol, co-director
Joan Soler Jiménez, co-director
Membres del consell:
Mercè Borràs Roca
Teresa Cardellach Giménez
Ana Fernández Álvarez
Domènec Ferran Gómez
Raúl Hernández Villasol
Pol Julià Pascual
Manel Márquez Berrocal
Oscar Monterde Mateo
Lourdes Plans Campderrós
Pere Puig

PERSONAL ADMINISTRATIU

Gemma Elias Ferrer

PROGRAMA D'ACTIVITATS DEL 2014

Febrer 2014

Xerrada d'orientació "I després, què?" adreçada a estudiants de Batxillerat interessats en estudiar humanitats, història, art i antropologia, a càrrec de Raúl Hernández i organitzada pel Patronat Municipal d'Educació.

Lloc: Vapor universitari

4 de març

Inici del Curs d'història: La Mancomunitat de Catalunya, cent anys d'estructures d'estat, organitzada conjuntament amb Òmnium Cultural de Terrassa.

Aquest curs fa referència a l'estiu del 1914, on va esclatar un dels conflictes més sagnants de la història de la humanitat: la Guerra Europea, posteriorment coneguda com a Primera Guerra Mundial. A Catalunya, uns quants mesos abans, el dia 6 d'abril, va culminar el procés de creació de la Mancomunitat, que agrupava les quatre diputacions catalanes. La Mancomunitat va constituir la primera institució representativa del conjunt del Principat dos-cents anys després del fatídic 1714. Tot i que les seves atribucions se cenyien a l'àmbit administratiu, l'empenta política i l'actuació modernitzadora dels seus protagonistes la van convertir en un referent per a les generacions posteriors.

4 de març

La Mancomunitat i els seus homes; el primer pas vers l'autogovern a càrrec d'Albert Balcells.

Lloc: Centre Cultural de Terrassa

11 de març

El paper emblemàtic de la política cultural de la Mancomunitat, a càrrec d'Enric Pujol

Lloc: Centre Cultural de Terrassa

18 de març

Ensenyament, ciència i tècnica en el període de la Mancomunitat, a càrrec de Santiago Riera i Tuèbols

Lloc: Centre Cultural de Terrassa

25 de març

El llegat de la Mancomunitat, a càrrec de Jordi Casassas.

Lloc: Centre Cultural de Terrassa

1 d'abril

Societat i polítics, avui, a càrrec de Joan Rigol.

Lloc: Centre Cultural de Terrassa

5 d'abril

Es va realitzar la JORNADA 2014, sota el títol "La segona vida de la roba, emergència o futur?", organitzada conjuntament amb el Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa, Arxiu Històric de Terrassa i Comarcal del Vallès Occidental i Ajuntament de Terrassa

9:00 – 9:30 h. Registre dels assistents.

9:30 – 9:45 h. Presentació de la Jornada.

9:45 – 11,15 h. 1ª sessió

La industrialització a Catalunya, 1780-1913, a càrrec del professor de la UB, Josep Maria Benaül.
Els reptes de la sostenibilitat al sector tèxtil, a càrrec del professor de la Càtedra UNESCO de Sostenibilitat (UPC), Enric Carrera.

11:15 – 11:30 h. Pausa-cafè

11:30 – 12:30 h. 2ª sessió

Responsabilitat, creació i negoci, debat on hi van participar, Jordi Iglesias (RMT-NITA), Lúdia Morcillo (FITEX i Agrupació Catalana del Tèxtil i Moda), Xavier Casas (Eco-inserció) i Silvia Calvo i Virginia Rondeel (Associació Moda Sostenible BCN), en debat el va moderar Albert Sales.

12:30 – 13:30 h. Visita comentada a l'exposició muntada en ocasió de la Jornada.

9 de juny

Inauguració de les noves instal·lacions de l'Arxiu Històric de Terrassa i Comarcal del Vallès Occidental, carrer Baldrich número 268 de Terrassa, on l'Ajuntament de la ciutat, ens ha cedit un espai per la seu del Centre d'Estudis Històrics de Terrassa.

L'acte el va presidir el conseller de Cultura, Ferran Mascarell, amb la presència de l'alcalde de Terrassa, Jordi Ballart, i de la presidenta del Consell Comarcal del Vallès Occidental, Pepita Pedraza.

27 de setembre

Inici del cicle de conferències que organitza el Centre d'Estudis Històrics de Terrassa amb la col·laboració de l'Arxiu Històric de Terrassa i Comarcal del Vallès Occidental, sota el títol "Terrassa: Tricentenari i més (1714, 1814, 1914, 2014)".

27 de setembre

La primera sessió ha estat una conferència-concert a càrrec de l'historiador Cristian Palomo i del grup musical Organistrum Ensemble, en que ens van rememorar les melodies que es cantaven i ballaven a Catalunya durant la guerra de Successió amb un repertori de cançons titulat Cançons de Catalunya en temps de guerra (1705-1714).

Lloc: Seu d'Ègara.

Assistents: 120 persones

7 d'octubre

Conferència a càrrec de l'Agustí Alcoberro (UB) i del Marc Ferrer Murillo (CEHT), sota el títol "1714: Novetats al voltant de la Guerra de Successió".

Lloc: Arxiu Històric de Terrassa

Assistents: 60 persones

15 d'octubre

Conferència a càrrec d'Antoni Moliner (UAB) i del Marc J. Ferrer Pérez (CEHT), sota el títol "1814: La Guerra del Francès i la qüestió nacional".

Lloc: Arxiu Històric de Terrassa

Assistents: 45 persones

20 d'octubre

Conferència a càrrec de Just Casas (UAB) i Josep Puy (UAB-CEHT), sota el títol "1914: L'autogovern català de la burgesia. La Mancomunitat de Catalunya".

Lloc: Arxiu Històric de Terrassa

Assistents: 50 persones

30 d'octubre

Conferència a càrrec de Josep Lluís Martín Ramos (UAB) i de Xavier Diez (URL), sota el títol "Catalunya: Història, Estat i Nació".

Lloc: Amics de les Arts

Assistents: 55 persones

8 d'octubre

Inici del curs "El Vallès abans, durant i després de la Guerra de Successió" on el Centre d'Estudis Històrics de Terrassa, hi va participar conjuntament amb la Fundació Bosch i Cardellach, la Universitat Autònoma de Barcelona i altres centres d'estudis del Vallès.

Un curs en forma de cicle de conferències dins el context de commemoració dels esdeveniments de 1714 amb l'objectiu d'aprofundir en el coneixement històric de la Guerra de Successió i dels anys anteriors i posteriors a la comarca del Vallès.

8 d'octubre

Sessió inaugural a la Universitat Autònoma de Barcelona, parlament a càrrec del Sr. Miquel Calçada, comissari de la Generalitat de Catalunya per a l'organització dels actes commemoratius dels 300 anys dels fets de 1714, amb la conferència "La Guerra de Successió i el model d'estat unitarista espanyol" a càrrec del Dr. Antoni Simón Tarrés, Catedràtic d'Història Moderna de la UAB.

15 d'octubre

Conferència "La Guerra de Successió al Vallès Oriental: entre la llibertat i la submissió", a càrrec de Jaume Dantí membre del Centre d'Estudis de Granollers i Universitat de Barcelona.

Conferència "De mercès reials a exilis polítics" a càrrec de Domènec Miquel del Grup d'Estudis Locals de Sant Cugat.

Lloc: Fundació Bosch i Cardellach.

22 d'octubre

Conferència "La Guerra de Successió a Terrassa" a càrrec de Marc Ferrer Murillo, membre del Centre d'Estudis Històrics de Terrassa.

Conferència "Cartes del duc de Berwick als consellers de Sabadell (21 de juliol del 1714-7 d'octubre del 1714)" a càrrec de Josep Abad i Sentís membre de la Fundació Bosch i Cardellach.

Lloc: Fundació Bosch i Cardellach.

29 d'octubre

Conferència "La Guerra de Successió a Cerdanyola, Montcada, Ripollet i Sant Cugat" a càrrec de Miquel Sánchez membre del Grup d'Estudis Les Feixes de Cerdanyola.

Conferència "Lluita antisenyorial a Santa Perpètua de Mogoda a la fi de la Guerra de Successió" a càrrec de Carles Díaz Martí del Cercle de Recerques i Estudis Mogoda.

Lloc: Fundació Bosch i Cardellach.

5 de novembre

Conferència "Sociabilitat a la vila de Sabadell abans i després de la Guerra de Successió" a càrrec de Josep Alavedra Bosch de la Fundació Bosch i Cardellach.

Conferència "Transformacions agrícoles i urbanes a Santa Perpètua de Mogoda a finals del segle XVIII" a càrrec de Esteve Canyameres del Cercle de Recerques i Estudis Mogoda.

Lloc: Fundació Bosch i Cardellach.

12 de novembre

Conferència "La Nova Planta municipal: canvis institucionals i hisendístics" a càrrec de Jordi Casas del Grup d'Estudis Locals de Sant Cugat.

Conferència "Sentmenat al segle XVIII: visió local de la Guerra de Successió i l'aplicació dels Decrets de Nova Planta" a càrrec de Lluís Solà Martí del Grup d'Amics del Museu-Arxiu de Sentmenat.

Lloc: Fundació Bosch i Cardellach.

Paral·lelament a les sessions del curs, s'han fet tres sortides relacionades amb el període estudiat: Terrassa durant els fets de 1714; Cases pairals de Montcada i Cerdanyola; i Castell de Mogoda a Santa Perpètua.

4 de novembre

Inici del curs que el Centre d'Estudis Històrics de Terrassa i Òmnium Cultural de Terrassa amb la col·laboració de l'Ajuntament de Terrassa, l'Arxiu Històric de Terrassa i el Centre Cultural, van organitzar sota el títol: "75 anys de l'exili republicà català".

L'objectiu del curs, era recordar el periple dels exiliats, tant de les figures reconegudes com dels ciutadans anònims, però sobretot comprendre el seu paper en la història de Catalunya.

4 de novembre

Conferència a càrrec de José María Rouret, sota el títol "L'exili cultural".

José María Rouret, de Ciutat de Mèxic, que pertany a una família destacada de l'exili, ha estat professor de la Universitat de Guadalajara, investigador de l'Institut Nacional d'Antropologia i Història, i director general de l'Arxiu, Biblioteca i Publicacions d'Exteriors de Mèxic.

Lloc: Centre Cultural de Terrassa

11 de novembre,

L'exili republicà català Conferència a càrrec de Elisenda Barbé.

Elisenda Barbé Pou és investigadora del Centre d'Estudis Històrics Internacionals, dins del Grup de Recerca i Anàlisi del Món Actual (GRANMA). Ha desenvolupat bona part de la seva recerca a l'entorn del paper dels exiliats, especialment als camps de concentració i a la República Dominicana. Ha participat en diverses iniciatives de divulgació històrica (exposicions, llibres) i està vinculada al món editorial.

Lloc: Centre Cultural de Terrassa (Rambla d'Ègara, 340)

18 de novembre,

Exili i resistència, Conferència a càrrec de Octavi Alberola.

Octavi Alberola i Suriñach (Alaior, Menorca, 1928) és un investigador del món llibertari, al qual també pertanyia la seva família. Exiliat a Mèxic i a França, empresonat a Bèlgica... va tenir un paper destacat com a militant del Moviment Llibertari Espanyol i les seves reflexions han estat fonamentals tant en termes polítics com historiogràfics.

Lloc: Centre Cultural de Terrassa (Rambla d'Ègara, 340)

25 de novembre

Experiències de l'exili

(Pel·lícula: El comboi dels 927)

Ponent: Montserrat Armengou

Testimonis: Joan Ullés, Toni Font, Miquel Dídac Piñero i Tàrio Rubio

El comboi del 927 és un reportatge televisiu de Montse Armengou que relata el periple del prop de milers de refugiats a França, molts d'ells catalans, que —a l'inici de la II Guerra Mundial— van anar a parar a Mauthausen. Després de la projecció del reportatge, hi haurà una taula rodona que comptarà amb testimonis vivents de l'exili.

Lloc: Arxiu Històric Comarcal de Terrassa (Baldrich, 268)

17 de desembre

Presentació de Terme. Revista d'història número 29

conferència a càrrec del Sr. Pere Verdés Pijuan, doctor en història i investigador del CSIC, sota el títol Els orígens de la identitat urbana a la Catalunya medieval – Pro expensis solvendis et oneribus universitatis supportandis

Lloc: l'Arxiu Històric de Terrassa i l'Arxiu Comarcal del Vallès Occidental (C/Baldrich, 268 Terrassa).

ENTITATS COL-LABORADOES AMB EL CEHT

- Arxiu Administratiu Municipal de Terrassa.
- Arxiu Històric de Terrassa i Comarcal del Vallès Occidental.
- Arxiu Tobella.
- Ateneu Candela.
- Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana.
- ESAGED.
- Fundació Privada Mina d'Aigües de Terrassa.
- Fundació Terrassenca Sant Galderic.
- Generalitat de Catalunya. Subdirecció General d'Arxius.
- Institut Privat d'estudis Ibers
- Institut Ramon Muntaner. Fundació Privada de Centres d'Estudis de Parla Catalana.
- Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya.
- Òmnium Cultural
- Patronat Municipal d'Educació de l'Ajuntament de Terrassa.
- Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Terrassa.
- Regidoria de Turisme de l'Ajuntament de Terrassa.
- Synusia

COMISSIONS MUNICIPALS EN QUÈ PARTICIPEN MEMBRES DEL CEHT

- Comissió de Nomenclàtor. Josep Palau i Orta
- Consell Municipal de Cultura. Lourdes Plans
- Junta Municipal de Museus. Lourdes Plans

ALTRES COL-LABORACIONS

- Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana. Lourdes Plans.
- Consell de redacció de Frontissa. Publicació semestral de la Coordinadora de Centre d'Estudis de Parla Catalana. Lourdes Plans.
- Consell de redacció de Plecs d'Història Local suplement trimestral de la revista L'Avenç. Lourdes Plans.